

KINDEROPVANG PARTICULIER INITIATIEF

Bezorgde ouders nemen het heft in eigen handen na bankroet van kinderdagverblijf

Rotterdams ouders hebben genoeg van de onrust en starten zelf een kinderopvang

Hans Maarsen
Rotterdam

Boos en bezorgd waren ouders in de Rotterdamse wijk Delfshaven dit voorjaar over het faillissement van de crèche van hun kinderen. Er volgde een doorstart, maar niet alle leidsters kregen hun baan terug. 'De kinderen zouden vertrouwde gezichten gaan missen. Dat vonden we onverteerbaar', zegt Bregje van Woensel, moeder van de tweejarige Sol.

Voor de ouders reden zelf de kinderopvang te organiseren. De nieuwe naam wordt De Kasteeltuin en zij nemen het oude team van 'juffies' — de geuzennaam die zij zichzelf aanmeten — in dienst. De initiatiefnemers vinden een leegstaande kleuterschool in de wijk Spangen, een sfeervol pand uit de jaren dertig met kunstig beschilderd keramiek in de gangen. In de ruim bemeten lokalen met originele granieten wasbakken zitten kinderen te zingen in de kring of te spelen met houten blokken. In de slaapzaal geen stapelbedjes, maar rustbedjes op de grond. 'We hebben ruimte genoeg', zegt hoofdleidster Marlies de Jong. Het grote speelplein, gedomineerd door een immense plataan, nodigt uit om te rennen.

'Het is een gouden greep. De kinderen komen hier niets tekort', zegt Vicky Verschoor, lid van de oudercommissie, over het nieuwe onderkomen. Maar de onrust die een bankroet veroorzaakt, heeft haar geleerd dat één ding nog belangrijker is: vaste gezichten, structuur en regelmaat. 'Dat hebben we nu in eigen hand.'

De ouders hadden nog wel van hun plan willen afzien als de koper van de failliete crèche alle getroffen leidsters weer had aangenomen. Maar die toezegging kwam er niet. Van Woensel denkt dat kosten daarbij een rol spelen. De betrokken medewerkers hebben lange dienstverbanden, oplopend tot meer dan dertig jaar. Over de toelooft van kinderen heeft De Kasteeltuin niet te

Het merendeel van de ouders is overgestapt, voor sommige dagen van de week geldt al een wachtlijst

klagen. Het merendeel van de ouders is overgestapt. Voor sommige dagen van de week geldt al een wachtlijst. Dat is tegen de trend in. Veel kinderdagverblijven in Nederland kampen met onderbezetting. Ouders krijgen minder subsidie en houden hun kinderen vaker thuis. Sluiting van vestigingen, ontslagen en faillissementen zijn aan de orde van de dag.

De Kasteeltuin is geen initiatief van een elitair clubje ouders, benadrukt Van Woensel die onbezoldigd voorzitter is van het bestuur. 'Luxe is ons vreemd. Veel werk verrichten de ouders zelf. Wandkasten zijn gemaakt door vaders die kunnen timmeren. De tuin verzorgen we zelf. Speelgoed en inventaris zijn tweedehands.'

De Kasteeltuin geniet de steun van Hans Vervat, oud-wethouder van Rotterdam en bekend havenondernemer. Hij treedt op als zakelijk adviseur en heeft tegen zachte voorwaarden een lening verstrekt. Naast dit krediet is een donatie ontvangen van enkele tienduizenden euro's van een Rotterdams fonds, gelieerd aan de kinderopvang. De identiteit van deze partij blijft geheim.

Met dagelijks zo'n vijftig kinderen over de vloer en zeventig medewerkers op de loonlijst draait de nieuwbakken crèche dit jaar quitte. De instelling kan zich relatief dure, ervaren krachten permitteren omdat ze geen overheadkosten

Bregje van Woensel (geheel rechts) van Kinderopvang De Kasteeltuin in Rotterdam: 'Veel werk verrichten de ouders zelf.'

FOTO: MICHEL DE GROOT

“We investeren alleen in onze leidsters, niet in een directeur of afdelingen beheer of pr”

Penningmeester Anneliese Zegwaard.

heeft. 'We investeren alleen in onze leidsters, niet in een directeur of afdelingen beheer of pr', stelt penningmeester Anneliese Zegwaard.

'We pretenderen liefdevol met de kinderen om te gaan. Maar als je zoiets zegt in een grote organisatie, word je meewarig aangekeken,' weet hoofdleidster De Jong uit ervaring. De Kasteeltuin heeft niet de ambitie uit te groeien tot een grote keten. Zegwaard: 'Die fout gaan wij niet maken.'

'Zie ons als de kleine bakker op de hoek die geniet van zijn mooie broden', stelt voorzitter Van Woensel. 'Hier kom je niet aan een loket. Iedereen voelt zich bij ons verantwoordelijk voor alle kinderen. Ook de schoonmaakster kijkt naar ze om en helpt mee met de kokkin.'

De Kasteeltuin is opgericht als stichting zonder winstoogmerk. Dat wil niet zeggen dat de organisatie geen batig saldo mag hebben. Het bestuur, waarvan ook Hans Vervat deel uitmaakt, wil reserves kweken voor moeilijker tijden of mogelijk de aankoop van een eigen pand (de huidige locatie wordt gehuurd van de gemeente). En voorzitter Van Woensel zou graag iets willen doen voor ouders voor wie de kinderopvang te duur is. 'Voor dat doel mag je geld verdienen. Maar winstmaximalisatie hoort niet thuis in de kinderopvang. Wie daarvoor kiest, kan beter bloemkolen gaan telen.'

PARTICIPATIE

'Ouders steunen met opzet van crèches'

Hans Maarsen
Amsterdam

Ouders die zelf professionele kinderopvang organiseren, verdienen steun van de overheid. Dat vindt CDA-Tweede Kamerlid Pieter Heerma. 'Ze bieden tegenwicht aan verkeerde bewegingen in de markt', zegt de parlementariër.

Hij constateert dat niet alle ondernemers in de branche handelen in het belang van het kind. 'Waar de euro voorop staat en niet het kind, komen ouders in opstand. Ze trekken een lijn en nemen zelf initiatief. Die beweging van mondige burgers past bij de participatiesamenleving die we nastreven.' Heerma ziet De Kasteeltuin in Rotterdam, waar hij op bezoek is geweest, als voorbeeld. Op andere plekken in Nederland komen soortgelijke projecten van de grond.

Om ouders te helpen pleit het Kamerlid voor het beschikbaar stellen van een handboek voor de oprichting van crèches. Bedoeld om het 'woud' van regelgeving te doorgronden. In de reguliere kinderopvang is betrokkenheid van ouders nog een zwak punt, stelt Heerma vast. Het ontbreken van een oudercommissie is een veelvoorkomende tekortkoming, blijkt uit controles van de GGD.

'Zelf een crèche openen getuigt van moed. Ouders halen zich daarmee veel op de hals', zegt Ruben Fukkink, bijzonder hoogleraar kinderopvang aan de Universiteit van Amsterdam.

Het is zeker geen panacee, meent de hoogleraar. 'De overheid doet er beter aan de sector met rust te laten en stabiliteit te creëren door de bezuinigingen op de kinderopvang terug te draaien', aldus Fukkink.

Daar zijn volgens hem goede argumenten voor. 'Zolang we niet de keuze maken voor ouderschapsverlof, moeten ouders werk en zorg combineren. Dat verplicht de overheid om betrouwbare en betaalbare kinderopvang aan te bieden. Maar door de bezuinigingen gaan kinderen mindervak naar de crèche en vallen instellingen om.'